

MOŽNO TO PRÁVE V DANEJ CHVÍLI NIE JE AKTUÁLNA SKUTOČNOSŤ, ALE - PREDSTAVTE SI: VONKU ZÚRI JEDEN Z NAJNEVYCHOVANEJŠÍCH LEJAKOV TEJTO JESENE, VÁŠ DÁŽDNIK SA BEZMOCNE ZMIETA V PRÍVALOCH DEZORIENTOVANÉHO VETRA A PODCHVÍLOU SA MENÍ NA ÚTVAR PODOBNÝ SATELITNEJ ANTÉNE, TOPÁNKY ZAPÚŠTAJÚ FARBU DO VAŠEJ POKOŽKY A CÍTITE, AKO VÁS ZNEHYBŇUJE CHRÍPKOTVORNÝ CHLAD. AUTOBUS NECHODÍ, ČAS SA ROZTIEKOL - VY PRIVIERATE OČI A MYSLÍTE LEN NA JEDNO - KRÁĽOVSTVO ZA KÚSOK TEPLA. ÁNO, V TEJTO SITUÁCII POTESÍ AJ JEDNO REBRO RADIÁTORA, VEĎ NEMUSÍ ÍŠT HNEď O ROMANTIKU, ALE ČO TAKTO OHEŇ. OHEŇ, PRASKAJÚCI ZA STENAMI PRAVEJ KACHŁOVEJ PECE.

V tomto článku, charakterizujúcom ťažkú akumulačnú pec s tirolským spaľovaním, naozaj nepôjde len o romantiku. Budeme hovoriť o veľmi úspornom, zdraviu prospešnom a eko-logickej vykurovacom telesu s obdivuhodnou životnosťou 50 až 100 rokov, ktoré má nízke nároky na obsluhu i údržbu, a ak sa pri jeho návrhu postupuje podľa komplexného pohľadu na priestor, môže sa stať estetickou dominantou moderného či rustikálneho interiéru. Aby sme boli presní, zdôrazňujeme, že budeme hovoriť o výhodách, ktoré neposkytuje ani teplovzdušná kachłová pec, ani kozub, obložený keramickými kachlicami, ani kozubová vložka, obostavaná keramickými kachlicami, ani krbokachle s keramickým obkladom.

Aká je teda charakteristika pravej kachłovej pece?

- je individuálne projektovaná a architektonicky zladená s interiérom, v ktorom je estetickou dominantou
- je projektovaná na základe prepočtu tepelných strát jednotlivých miestností

- umožňuje súčasne vykurovať niekoľko miestností
- nemá žiadnu kovovú vykurovaciu vložku, ktorá by negatívne ovplyvňovala ionizáciu vzduchu v miestnosti a zároveň by zvyšovala náklady na stavbu
- je projektovaná na vysokoúčinné spaľovanie dreva pri vysokých teplotách, ktoré prekračujú až 1000°C
- má vysokú 80-90 %-nú účinnosť vykurovania, a preto i nízku spotrebú paliva, zvyčajne 4-9 kg odpadového dreva za deň
- má vysokú schopnosť akumulovať také množstvo tepla, ktoré vystačí na vykurovanie miestnosti počas 24 hodín, a preto musí byť jej hmotnosť 800-2000 kg
- funguje na princípe akumulačnej pece s keramicko-šamotovými stenami, hrubými 8-18 cm; vysoká teplota z vnútorného priestoru pece je pomaly odvádzaná cez keramický plášť vo forme sálania tepelného žiarenia do priestoru miestnosti
- má dokonalé spaľovanie a tým i minimálnu produkciu popola, lebo pri vysokých teplotách zhorí všetko a zostanú len minerálne látky a kovy; popol sa odstraňuje raz za mesiac a je výborným minerálnym hnojivom do záhradky
- odovzdáva prevažnú väčšinu tepla vo forme sálavého tepelného žiarenia, ktoré je najzdravšou formou vykurovania v miestnosti; toto sálavé tepelné žiarenie je podobné slnečnému žiareniu, lebo tak isto ako slnko nezohrieva vzduch, ale len pevné látky, na ktoré dopadá; výhodoú je, že kachłová pec produkuje toto tepelné žiarenie práve v zime, keď je slnečného žiarenia nedostatok
- produkuje zdraviu prospešné záporné ióny, o ktorých sa hovorí, že sú vitamínni nášho vzduchu a majú kladný vplyv na okysličovanie krvi a duševnú pohodu človeka; na trhu je dostať aj elektronické bytové ionizátory,

ktoré nahradzajú nedostatok záporných iónov vo vzduchu miestnosti, takýmto ionizátorom je aj kachłová pec

- zabezpečuje pravidelné a primerané prevetrvávanie miestnosti, kolko vzduchu odíde cez kachłovú pec komínom von, toľko sa ho do miestnosti vráti v dôsledku podtlaku, ktorý spôsobuje komín
- nezohrieva priamo vzduch, ale vyžaruje sálavé tepelné žiarenie, ktoré sa šíri všetkými smermi a po dopade na steny a pevné látky v miestnosti sa mení na teplo, od teplých povrchov stien a pevných látok sa zohrieva vzduch; vzduch je zohrievaný rovnomerne v každej časti miestnosti, preto nedochádza k jeho cirkulácii a výreniu prachu; čistý, bezprášný a pravidelne sa obmienajúci vzduch si zachová svoju vlhkosť, preto sú miestnosti vykurované kachłovou pecou mimoriadne vhodné na pobyt ľudí s dýchacími ťažkosťami - astmatikov a alergikov
- konvekčné vykurovacie telesá (radiátory ústredného kúrenia) sa umiestňujú pod okná, aby sa hned premiešal klesajúci studený vzduch od okien so stúpajúcim teplým vzduchom od radiátorov, sálavé vykurovacie telesá, ku ktorým patrí kachłová pec, nie je nutné umiestňovať pod okno, lebo tepelné žiarenie, ktoré vyžarujú, nezohrieva vzduch; kachłová pec by mala stať v strede vykuroванého priestoru, najlepšie v strede domu, aby bolo možné jedným telesom vykurovať všetky hlavné obytné miestnosti.

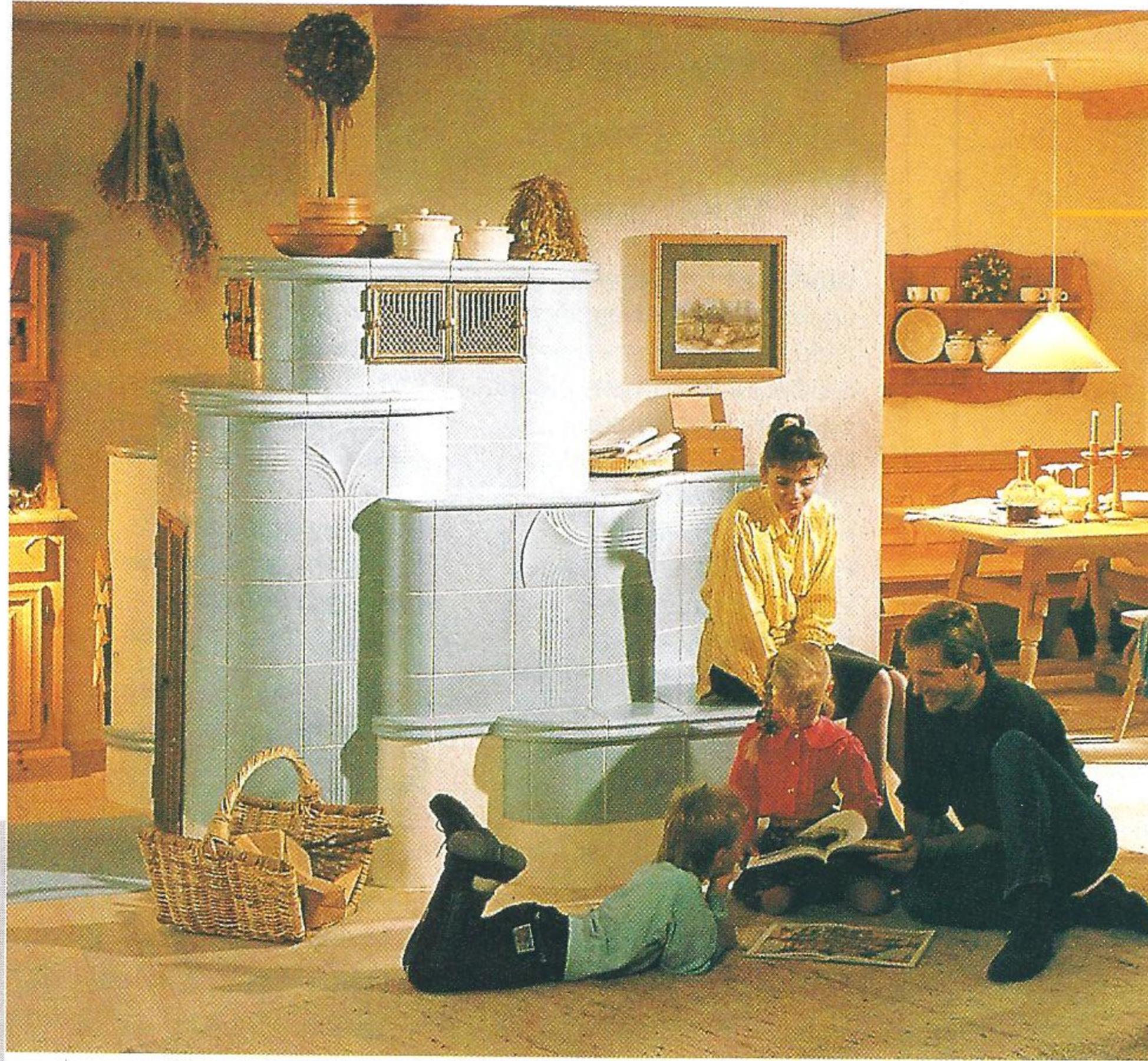
Za nedostatky pravej kachłovej pece by sme mohli považovať len to, že nepracuje automaticky, treba ju obsluhovať a vo veľkých domoch s mnohými miestnosťami je treba kombinovať ju s iným druhom kúrenia, napr. elektrickým podlahovým kúrením.

S pravou kachłovou pecou v dome nemá nepohoda šancu. Po tomto poznaní si uvedomíme tragicosť známej piesne „Pec nám spadla...“

Text: Dipl. Ing., PhDr. Gašpar Bartoš

Foto: Archív autora

Kontakt na strane 61

Tento obrázok nám prináša ukážku súčasného módneho trendu - čiastočne omietnutej pece, ktorá poskytuje iný architektonický výraz ako pec celokeramická. Jej nevýhodami sú nemožnosť úplného zamedzenia vzniku trhlín omietky a znižovanie počtu sálavého tepla v prospech konvexie (teplovzdušného vyhrievania, vykurovania). Pri tomto type pece by sa malo pamätať na údržbu a čistenie vodorovných plôch, preto by mali byť aspoň tieto obložené glazovanou keramikou.

Ukážka predstavuje komplexnú akumulačnú pec s lavicou na sedenie, ktorá je, ako sme už spomenuli, obložená keramickými doskami, čo je sice efektné, no z hľadiska tepelnej pohody a možnosti poškodenia nepraktické. V tomto prípade lepšie poslúži drevo. Pec je vykurovaná z inej miestnosti.

VÝKON: 4 - 7 kW

ROZMERY: pec na podstavci
vo výške sedenia 45 cm,
výška pece asi 157 cm,
šírka 130 cm,

CENA: Podľa kvality použitých kachlíc (hlinené, šamotové, porcelánové) a podľa druhu glazúry sa pohybuje od 65 000 do 110 000 Sk.

Na obrázku vidíme ukážku začlenenia rusického sporáka do moderného interiéru. Obsahuje dvojitú rúru na pečenie, pod ktorou sa nachádza vysuvateľná nádoba na drevo. Pri zhnotovaní boli použité kvalitné porcelánové kachlice, špeciálna silikónová hmota v ich spojoch a precízne spracované kovanie z lešteného nerezu.

Sporák je primárne určený na varenie a pečenie, jeho účinnosť je len 50 % - 60 %. Pretože má malé ohnisko, je potrebné doň periodicky prikladať palivo, čo je nevýhodou oproti ľahkej akumulačnej kachlovej peci. Tá má vďaka veľkému ohnisku, ktoré obsiahne celú dennú dávku paliva, minimálne nároky na obsluhu. Po prehorení jednej dávky paliva (asi za 1,5 - 2,5 hodiny) sa pec uzavrie a jej obsluga je do ďalšieho dňa ukončená.

VÝKON: 4 - 5 kW

ROZMERY: varná plocha sporáka 63 x 93 cm, výška varných platní 86 cm, výška rúry na pečenie 146 cm, celková výška 168 cm, šírka 143 cm, hĺbka 68 cm

CENA: Je závislá od kvality použitého keramického materiálu a kvality kovania (čierny plech, poniklovaný kov, nerez). Tomuto veľmi členitému vyhotoveniu so štyrimi ozdobnými stupňovitými rímsami zodpovedá i pomerne vysoká cena 60 000 - 110 000 Sk.

... Ktože nám ju postaví ?

Táto moderne koncipovaná pec je stavaná z hladkých kachlíc, glazovaných matou glazúrou. Špeciálne kachlice vytvárajú aktuálny línirový reliéfny prvk, ktorý môže byť zvýraznený zlatou farbou glazúry.

Ukážka predstavuje teplovzdušnú kachlovú pec, pod vonkajším klasickým keramickým pláštom je ukrytá kovová pec, ktorá je prístupná prostredníctvom veľkých kovových žalúziových dvierok, situovaných na ľavej strane. Cez ne je studený vzduch nasávaný dovnútra keramického plášta, kde je pomerne rýchlo zohrievaný horúcimi kovovými časťami. Teplý vzduch vstupuje do miestnosti cez dve ovládateľné kovové žalúzie, umiestnené pod hornou rímsou.

Typickou súčasťou pece je lavica z keramických kachlíc, slúžiaca na sedenie. Táto pec môže byť realizovaná aj ako ľahká akumulačná pec s tirolským spaľovaním, čím sa výrazne zlepší biologická klíma obytnej miestnosti.

VÝKON: 5 - 9 kW

ROZMERY: výška 170 cm, šírka 167 cm, hĺbka 77 cm

CENA: Je závislá od druhu použitého materiálu a technológie výstavby (teplovzdušná alebo akumulačná pec), pohybuje sa v reláciach od 75 000 do 120 000 Sk.